

bjärn»; se *Svenska runristare*, s. 116. Detta är knappast troligt. U 1081 är nämligen mycket otympligt utförd, och ristaren har säkerligen varit ovan. Anledningen till attributionen är det lilla korset nedtill på stenen, men förekomsten av detta enkla kors torde icke vara tillfyllest för att fastställa ristaren; jfr t. ex. U 1074.

På Forkarby ovanligt vidsträckt område finnas numera endast en runsten (U 1081) och ett par obetydliga fragment (1079). Under äldre tid ha tre runstenar varit resta på byns mark. Gravfält av betydande utsträckning synas också tidigare ha funnits inom området. Ännu så sent som 1863 skriver Dybeck: »Wid Forkarby förekomma . . . nästan öfver hela egorna å oupptagna fläckar, spridda kullar och stenkretsar, dock sällan någon alldeles oskadad. Att de årligen mer och mer försvinna faller af sig sjelft.» Numera kunna inga större gravfält påvisas i Forkarby; se *Inventering av fasta fornlämningar i Bälunge socken*, utförd 1937—38 av G. A. Hellman, C. Claesson och F. Hallberg. Det torde vara ganska djärvt att på grund av en modern inventering draga slutsatser om det tidigare tillståndet. Lars Hellberg skriver emellertid i *Inbyggarnamn på -karlar i svenska ortnamn* (Uppsala 1950), s. 43: »Att eventuellt tidigare förefintliga bygravfält vid Forkarby genom bebyggelse eller odling skulle helt ha försvunnit, finner jag icke sannolikt.»

1082. Forkarby, Bälunge sn.

Litteratur: O. v. Friesen, Anteckning 9/10 1923 (UUB).

I en av sina anteckningsböcker, »Undersökningar, anteckningar och infall i marken och skrifrummet hösten 1918—», har O. v. Friesen lämnat följande uppgift: »9/10 23. Runsten funnen Bälunge sn Forkarby 2 och 5 (eg. J ? Jansson); stenen ligger ute på fältet (i åkern) i ett stenrös; stenen täckt med mossor och jord. Anmäld av hr A. Rylander. Ca 600 m. nv om bygnaderna. Funnen vid kaffedrickning i höst. Ca 1,2 m. hög, nu mkt lutande.» U 1082 har alltså funnits i närheten av U 1081. Av läsningen att döma åsyftas icke U 1081, varför stenen har upptagits under eget nummer. Stenen har senare förgäves eftersökts. Någon avbildning av fragmentet finnes icke.

Inskrift (enligt v. Friesen):

... urli ...

Inskriften var alltför fragmentariskt bevarad för att tillåta en rekonstruktion.

1083. Gysta, Bälunge sn.

Litteratur: B 467, L 139. J. Bureus, Fa 6 s. 63 n:r 85 (Bureus' egen uppteckning), s. 198 n:r 167 (Rhezeliuss), Fa 5 n:r 51, Fa 13 s. 119, 160, 200, 314, Fa 1 s. 14; J. Rhezelius, Fl 1 n:r 66; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 2, bl. 20; O. Celsius, Svenska runstenar (Fm 60) 2, s. 112, 258; UFT h. 11 (1883), s. 236.

Avbildningar: Rhezelius, teckning (i Fl 1); J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 467).

Denna sedan länge försvunna runsten fanns enligt Bureus »Vidh Göjestadha Höghar i Bälunge» (Fa 6); Rhezelius (Fa 6): »J Bälunge Widh gysta byen»; ovan teckningen i Fl 1 finnes platsuppgiften »Bälunge Soehn Widh Gysta i gårdzbackan.» Fa 5: »Göjastad». I Ransakningarna 1667—84 finnas följande uppgifter från Gysta: »Gystad Norrgierdet weed byen en steen påskrifwen, så och någre ättegriffter der hooss: Item i Lilla gierdet dersammastädess åtskillige ättegrafwar.» — På träsnittet i Peringskiölds Monumenta finnes bläckanteckningen »Gystad i Bälunge harad»¹

¹ I Monumenta finnas dessutom följande anteckningar från Gysta: »Wid Gystad i Bälunge Soehn är en stoor källa, ben^d Tingzkälla, som gifwer ifrån sig en stoor åå, hwilken löper til samman med Jomkils och Harbo åar.» Upp-